

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-05-286S

СИЛАБУС SYLLABUS	АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН CERTIFICATION EXAM	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ФП 17	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	05	Соціальні і поведінкові науки Social and behavioral sciences
Спеціальність Field of Study	051	Економіка Economics
Освітня програма Degree Programme	Управління персоналом і економіка праці HR management and labour economics	

РІВНЕ - 2025

Силабус атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-професійною програмою «Управління персоналом і економіка праці». Рівне. НУВГП. 2025. 19 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26640/>

Розробники силабусу: Міщук Г.Ю., доктор економічних наук, професор; Мазур Н.О., кандидат економічних наук, доцент; Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент; Самолюк Н.М., кандидат економічних наук, доцент; Олійник О.О., кандидат економічних наук, доцент; Кузнецова Т.В., к.е.н., професор; Кроль В.В., PhD, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №8 від “30” грудня 2025 року

Завідувач кафедри: Міщук Галина Юріївна, доктор економічних наук,
професор.

Керівник освітньої програми: Юрчик Г.М., кандидат економічних наук,
доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол №5 від “24” січня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Н.Е. Ковшун, д.е.н., професор
Попередня версія силабусу - 06-05-164s

© Міщук Г.Ю., Самолюк Н.М.,
Мазур Н.О., Юрчик Г.М., Олійник
О.О., Кузнецова Т.В., Кроль В.В.,
2025
© НУВГП, 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Навчально-науковий інститут	Економіки і менеджменту
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Управління персоналом і економіка праці
Спеціальність	051 Економіка
Рік навчання, семестр	4,8 (денна форма); 5,10 (заочна форма)
Кількість кредитів / годин	1,5 / 45
Лекції:	-
Практичні заняття:	-
Самостійна робота:	45 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
	Міщук Галина Юріївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Вікіситет	http://surl.li/eqnhq
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4520-3189
Як комунікувати	h.y.mischuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни на навчальній платформі MOODLE
	<i>Мазур Наталія Олексіївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Мазур_Наталія_Олексіївна
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-8673-5873
Як комунікувати	n.o.mazur@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
	<i>Юрчик Галина Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва, гарант освітньо-професійної програми «Управління персоналом і економіка праці» першого (бакалаврського) рівня</i>
Вікіситет	https://cutt.ly/I9Wx5FF
ORCID	http://orcid.org/0000-0003-1013-6940
Як комунікувати	g.m.urchik@nuwm.edu.ua https://www.facebook.com/urchikgalua/ +38098-408-9069 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни на навчальній платформі MOODLE
	<i>Самоліук Наталія Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва</i>
Вікіситет	http://surl.li/jxtbs
ORCID	http://orcid.org/0000-0001-8693-8558
Як комунікувати	n.m.samoliuk@nuwm.edu.ua +38097-888-9440 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни на навчальній платформі MOODLE

	<i>Олійник Олена Олександрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва</i>
Вікіситет	http://surl.li/zsjyka
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-3941-2286
Як комунікувати	o.o.olynuk@nuwm.edu.ua
	<i>Кузнецова Тетяна Володимирівна, к.е.н., професор кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу</i>
Вікіситет	URL: http://surl.li/loexq
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0003-2261-2019
Як комунікувати	t.v.kuznietsova@nuwm.edu.ua
	<i>Кроль Віра Вікторівна, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва</i>
Вікіситет	http://surl.li/hwzesq
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-7835-6248
Як комунікувати	v.v.krol@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Метою освітнього компоненту «Атестаційний екзамен» є комплексна перевірка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів-випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандарту вищої освіти та освітньо-професійній програмі; прийняття рішення про присудження освітнього рівня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «бакалавр з економіки».	
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2512	
Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
Освітній компонент «Атестаційний екзамен» є підсумковим за ОП «Управління персоналом і економіка праці». Для його складання потрібно мати достатній рівень знань і вмінь із таких освітніх компонентів: «Економіка праці», «Мотивування та оцінювання персоналу», «Управління персоналом», «Ринок праці», «HR-аналітика», «Основи економіки», «Аналіз економічної діяльності», «Економіка підприємства», «Ринкова інфраструктура».	
Компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.	

Загальні компетентності

- ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності

- СК1.** Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
- СК2.** Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
- СК3.** Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- СК4.** Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК5.** Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- СК6.** Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- СК7.** Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- СК8.** Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоових відносин.
- СК9.** Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
- СК10.** Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК11.** Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК12.** Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- СК13.** Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- СК14.** Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- СК15.** Здатність застосовувати знання та вміння в сфері фінансово-інвестиційної, грошово-кредитної, маркетингової та облікової діяльності як складових економічної політики..
- СК16.** Здатність застосовувати знання та вміння в сфері планування, організації та ведення бізнесу із врахуванням ресурсного забезпечення.
- СК17.** Здатність розробляти та використовувати інструменти і технології управління персоналом; організувати та реалізовувати основні процеси управління персоналом, в тому числі з використанням інформаційних технологій.
- СК18.** Здатність використовувати знання, уміння та практичні навички в галузі економіки і організації праці, регулювання трудових відносин для підвищення ефективності управління персоналом організації.
- СК19.** Навички ефективно здійснювати ділові комунікації; розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; застосовувати методи управління поведінкою та конфліктами.
- СК20.** Здатність сегментувати, аналізувати ринок праці, застосовувати інструменти його регулювання; навички формування, розвитку та ефективного використання трудового потенціалу.

Програмні результати навчання

- ПРН-1.** Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти

користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН-3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН-4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН-5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН-6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН-7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН-8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН-9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН-10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН-11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН-12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН-13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН-14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН-15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН-16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН-17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН-19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН-21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН-22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН-23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН-24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН-25. Здійснювати безпечну діяльність та враховувати екологічні аспекти під час аналізу та вирішення практичних завдань.

ПРН-26. Використовувати інструментарій фінансово-інвестиційної, грошово-кредитної, маркетингової та облікової діяльності як складових економічної політики.

ПРН-27. Планувати, організовувати та вести бізнес із врахуванням нормативно-правового, інформаційного, матеріально-технічного, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН-28. Розробляти та використовувати інструменти та технології управління персоналом; організовувати та реалізовувати основні процеси управління персоналом, в тому числі з використанням інформаційних технологій.

ПРН-29. Використовувати знання та уміння в галузі економіки і організації праці, регулювання трудових відносин для підвищення ефективності управління персоналом організації.

ПРН-30. Ефективно здійснювати ділові комунікації; розуміти та використовувати у професійній діяльності принципи психології; застосовувати методи управління

поведінкою та конфліктами.

ПРН-31. Проводити сегментацію, аналіз ринку праці, застосовувати інструменти його регулювання; здатність формувати, розвивати та ефективно використовувати трудовий потенціал.

Структура та зміст освітнього компонента

Атестаційний екзаме́н за фахом передбачає виконання комплексу атестаційних завдань. Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є теоретичні та практичні завдання з наступних навчальних дисциплін: «Економіка праці», «Мотивування та оцінювання персоналу», «Управління персоналом», «Ринок праці», «HR-аналітика», «Основи економіки», «Аналіз економічної діяльності», «Економіка підприємства», «Ринкова інфраструктура».

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Навчальна дисципліна «Економіка праці»

Тема 1. Праця як провідний чинник економічної діяльності

Сутність і характер праці. Предмети, засоби та суб'єкти праці. Роботодавець і найманий працівник як основні суб'єкти трудових відносин. Основні категорії працівників підприємства.

Тема 2. Організація праці

Поняття і основні складові організації праці. Завдання організації праці на різних рівнях управління.

Тема 3. Організація робочих місць

Поняття та класифікація робочих місць. Організація робочих місць (оснащення робочого місця засобами і предметами праці, планування робочих місць, обслуговування робочих місць). Атестація робочих місць.

Тема 3. Колективно-договірне регулювання трудових відносин

Поняття і сторони соціально-трудо­вих відносин. Основні типи соціально-трудо­вих відносин. Поняття соціального партнерства. Особливості реалізації соціального партнерства в Україні на основі колективно-договірного регулювання трудових відносин. Рівні укладання колективних договорів і угод.

Тема 4. Робочий час працівника

Поняття робочого часу. Законодавче регулювання тривалості робочого часу. Надурочні роботи. Час відпочинку (перерви, вихідні дні, святкові й неробочі дні, відпустки). Облік робочого часу.

Тема 5. Нормування праці

Поняття і призначення нормування праці, об'єкти нормування праці. Основні види норм праці. Сумарні та аналітичні методи нормування праці.

Тема 6. Продуктивність праці

Поняття продуктивності праці. Показники продуктивності праці. Методи вимірювання продуктивності праці. Фактори та резерви зростання продуктивності праці.

Тема 7. Доходи працездатного населення

Поняття працездатного і економічно активного населення. Споживчий бюджет і його складові. Поняття грошових і натуральних, загальних і чистих, номінальних і реальних доходів населення. Державне регулювання доходів і споживання населення (прожитковий мінімум, споживчий кошик тощо).

Тема 8. Тарифна система оплати праці

Сутність заробітної плати як економічної категорії, елемента ринку праці, винагороди і доходу працівника, витрат роботодавця. Тарифна система оплати праці та її основні складові: тарифна ставка, посадовий оклад, тарифна сітка, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики працівників (ДКХП). Тарифний коефіцієнт і тарифний діапазон. Традиційні тарифні системи оплати праці (в межах почасової і відрядної форм заробітної плати).

Тема 9. Державне регулювання заробітної плати.

Порядок виплати заробітної плати працівникам. Мінімальна заробітна плата та інші державні гарантії в оплаті праці працівників. Оподаткування заробітної плати. Порядок виплати заробітної плати працівникам підприємства. Функції заробітної плати. Принципи організації оплати праці.

Навчальна дисципліна «Мотивування та оцінювання персоналу»

Тема 1. Мотивування персоналу: основні поняття

Тлумачення та взаємозв'язок понять «потреба», «мотив», «стимул». Класифікація потреб за різними ознаками. Класифікація стимулів за різними ознаками. Особливості

мотивації як системи і як процесу.

Тема 2. Змістовні та процесійні теорії мотивації

Загальна характеристика змістовних теорій мотивації. Ієрархія потреб А. Маслоу. Теорія набутих потреб Д. Мак-Клелланда. Загальна характеристика процесійних теорій мотивації. Теорія очікувань А. Врума. Теорія справедливості С. Адамса.

Тема 3. Тарифна система оплати праці в мотивуванні персоналу: традиційний і альтернативні підходи

Тарифна система оплати праці та її складові. Традиційний підхід до побудови тарифної системи. Гнучкий тариф. Плаваючий оклад. Вилкова модель оплати праці. Особливості застосування єдиної тарифної сітки.

Тема 4. Доплати і надбавки до тарифних ставок і посадових окладів

Сутність доплат і надбавок до тарифних ставок і посадових окладів та їх відмінність від тарифу. Види доплат і надбавок. Диференціація доплат і надбавок до тарифних ставок і посадових окладів залежно від сфери трудової діяльності.

Тема 5. Мотивуюча роль систем оплати праці

Традиційні тарифні системи оплати праці (в межах почасової і відрядної форм заробітної плати). Комісійна оплата праці.

Тема 6. Преміювання працівників

Умови і показники преміювання. Індивідуальне та колективне преміювання працівників. Особливості вибору умов і показників преміювання для різних категорій персоналу.

Тема 7. Оцінювання персоналу

Методи оцінювання персоналу. Атестація працівників. Комплексні техніки оцінювання персоналу: персональне портфоліо, «модель 360°». Система ключових показників ефективності (KPI).

Тема 8. Оцінювання посад на основі грейдів

Сутність грейдування. Основні підходи до формування грейдів. Методи визначення цінності посад (неаналітичні та аналітичні). Технологія формування грейдів. Встановлення (диференціація) посадових окладів з використанням грейдів. Доцільність запровадження грейдування на підприємстві.

Навчальна дисципліна «Управління персоналом»

Тема 1. Основні аспекти управління персоналом

Сутність та класифікація персоналу. Структура персоналу. Управління персоналом як складова загальної системи управління організацією. Функції та методи управління персоналом.

Тема 2. Стратегія і політика управління персоналом

Суть стратегії та політики управління персоналом (кадрової політики). Завдання та напрями кадрової політики. Види кадрової політики.

Тема 3. Служби управління персоналом і кадрове діловодство

Оргструктура і штати служби управління персоналом. Кваліфікаційні вимоги до працівників служби управління персоналом. Напрямки діяльності служби управління персоналом. Основна кадрова документація.

Тема 4. Аналіз та планування персоналу

Аналіз чисельності, структури та якості персоналу. Чинники зміни потреби в персоналі. Види планів з питань персоналу. Методи планування чисельності персоналу.

Тема 5. Організація професійного набору та найм персоналу

Розроблення вимог до кандидатів на вакантні посади. Види джерел набору персоналу. Методи відбору персоналу. Оформлення найму працівника.

Тема 6. Адаптація персоналу

Поняття, види та етапи адаптації персоналу. Виробнича адаптація працівників. Управління адаптацією персоналу.

Тема 6. Управління механічним рухом (мобільністю) персоналу

Рух персоналу та його види. Причини та фактори звільнення персоналу. Витрати та втрати пов'язанні з плинністю персоналу. Аутплейсмент. Облік і звітність в управлінні рухом персоналу.

Тема 7. Управління розвитком персоналу

Сутність та складові процесу розвитку персоналу. Організаційні форми навчання працівників. Коучинг. Витрати на професійне навчання персоналу.

Тема 8. Управління трудовими процесами

Регулювання трудової діяльності персоналу. Облік результатів праці. Організація і планування трудових процесів. Методи вимірювання і планування продуктивності праці.

Тема 9. Управління робочим часом

Законодавче регулювання робочого часу і часу відпочинку. Гнучкі режими роботи. Особливості праці за ненормованого робочого дня.

Тема 10. Управління охороною і безпекою праці персоналу

Поняття умов, охорони та безпеки праці. Класифікація умов праці. Оцінювання умов праці на виробництві. Планування роботи з покращення умов та охорони праці. Навчання з охорони праці.

Тема 11. Оцінювання персоналу

Сутність та основні етапи процесу оцінювання персоналу. Методи оцінювання персоналу. Атестація працівників.

Тема 12. Мотивація персоналу та управління витратами на персонал

Сутність мотивації персоналу. Матеріальні та соціально - психологічні методи стимулювання. Заохочувальні системи колективної та індивідуальної оплати праці. Облік та аналіз витрат на управління персоналом.

Навчальна дисципліна «Ринок праці»

Тема 1. Ринок праці в соціально-економічній системі

Сутність, умови виникнення та значимість ринку праці. Функції ринку праці.

Тема 2. Складові та механізм функціонування ринку праці

Складові ринку праці. Товар на ринку праці. Попит та пропозиція на ринку праці. Механізм взаємодії суб'єктів ринку праці.

Тема 3. Сегменти та види ринку праці

Сегментаційний підхід до вивчення ринку праці. Внутрішній та зовнішній ринок праці. Ринок праці обмеженої та необмеженої конкуренції. Гнучкість та жорсткість ринку праці. Первинний та вторинний ринок праці. Загальний та фіксований ринок праці.

Тема 4. Індивідуальна пропозиція на ринку праці

Сутність індивідуальної пропозиції на ринку праці. Теорія вибору на ринку праці. Ефект доходу та заміщення в індивідуальному пропонуванні праці. Пропонування якості та інтенсивності праці. Пропонування якості та інтенсивності праці.

Тема 5. Сукупна пропозиція на ринку праці

Сутність та крива сукупної пропозиції на ринку праці. Джерела формування сукупної пропозиції праці. Закон та фактори пропозиції праці. Сегментація пропозиції праці. Напрями впливу на сукупну пропозицію праці.

Тема 6. Індивідуальний та сукупний попит на ринку праці

Сутність та крива індивідуального попиту на працю. Фактори формування попиту на працю. Ефекти доходу та заміщення. Сукупний попит на ринку праці. Еластичність попиту на працю.

Тема 7. Ціна та вартість робочої сили

Заробітна плата як ціна робочої сили на ринку праці. Вартість робочої сили.

Тема 8. Зайнятість населення як форма відповідності попиту та пропозиції праці

Сутність та значимість зайнятості. Методологічно-правові особливості визначення категорій зайнятого населення. Форми та структура зайнятості.

Тема 9. Безробіття як форма незадоволеної пропозиції праці

Соціально-економічна сутність та наслідки безробіття. Види та причини безробіття. Макроекономічні аспекти безробіття.

Тема 10. Інфраструктура та аналіз ринку праці

Сутність, складові та функції інфраструктури ринку праці. Статистичні показники для аналізу ринку праці.

Тема 11. Механізм державного регулювання ринку праці

Механізм державного регулювання ринку праці. Адміністративно-правові інструменти регулювання ринку праці. Організаційно-економічні інструменти регулювання ринку праці в системі ДСЗ. Організаційно-економічні інструменти регулювання ринку праці як складові макроекономічної політики. Соціально-психологічні інструменти регулювання ринку праці.

Навчальна дисципліна «HR-аналітика»

Тема 1. Вступ до HR-аналітики. Основи роботи з даними в HR-аналітиці

Поняття та роль HR-аналітики в управлінні персоналом. Види HR-аналітики. Основні метрики та KPI в HR. Джерела даних для HR-аналітики. Типи даних та їх структурування. Методи збору та очищення даних. Підготовка даних для аналізу. Основні інструменти аналітики даних в HR.

Тема 2. Аналіз структури персоналу, процесів вивільнення та рекрутингу

Метрики аналізу структури персоналу за рівними ознаками. Моніторинг та аналіз вивільнення персоналу. Метрики ефективності підбору персоналу. Аналіз воронки рекрутингу та якості джерел найму. Cost per hire та time to hire аналіз.

Тема 3. Аналіз продуктивності та ефективності персоналу

Ключові метрики продуктивності. Аналіз результативності працівників. Оцінка ефективності навчання. ROI в управлінні персоналом.

Тема 4. Компенсації та пільги: аналітичний підхід

Аналіз структури винагород. Порівняльний аналіз заробітних плат. Аналіз ефективності системи мотивації. Бюджетування витрат на персонал.

Тема 5. Предиктивна аналітика в HR

Прогнозування звільнень. Моделювання кар'єрного росту. Аналіз факторів залученості. Предиктивні моделі в HR.

Тема 6. Штучний інтелект в HR-аналітиці

Основні напрямки використання ШІ в HR. Автоматизація HR-процесів за допомогою ШІ. Використання ШІ для аналізу даних та прогнозування. Чат-боти та віртуальні асистенти в HR.

Тема 7. Візуалізація та презентація результатів в HR-аналітиці

Принципи ефективної візуалізації HR-даних. Створення HR-дашбордів. Підготовка аналітичних звітів.

Навчальна дисципліна «Основи економіки»

Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції

Сутність економіки та історичний процес становлення економічної науки. Функції та методи економічної науки.

Тема 2. Економічна система

Зміст та структура економічної системи. Типи економічних систем.

Тема 3. Економічні потреби та інтереси

Економічні потреби. Закон зростання потреб. Економічні інтереси. Економічні суперечності.

Тема 4. Економічні відносини власності

Власність в системі економічних відносин. Види та форми власності.

Тема 5. Суспільне виробництво: зміст, форми та ресурсне забезпечення

Сутність виробництва. Фактори виробництва. Межа виробничих можливостей. Проблема економічного вибору. Форми організації та сфери суспільного виробництва. Ефективність виробництва.

Тема 6. Товар та його вартість. Грошові відносини

Товар і його властивості. Гроші в системі товарних відносин. Види грошей. Інфляція.

Тема 7. Ринок та ринкові економічні відносини

Суть, функції, види та інфраструктура ринку. Попит. Закон та фактори формування попиту. Пропозиція. Закон та фактори формування пропозиції. Ринкова рівновага. Еластичність попиту та пропозиції.

Тема 8. Конкуренція в ринковій економіці

Суть, умови та риси конкуренції. Види конкуренції. Види монополій. Антимонопольне регулювання.

Тема 9. Підприємництво в ринковій економіці. Капітал підприємства

Суть та види підприємництва. Суб'єкти та правові форми підприємництва. Сутність капіталу. Процес створення вартості та доданої вартості. Класифікація капіталу підприємства. Кругообіг та обіг капіталу підприємства.

Тема 10. Витрати та прибуток підприємства

Сутність витрат та їх класифікація. Доходи та прибуток підприємства. Норма прибутку і рентабельність. Чинники максимізації прибутку.

Тема 11. Робоча сила та заробітна плата у підприємницькій діяльності

Робоча сила як товар. Персонал підприємства. Заробітна плата: суть та основні форми. Номінальна та реальна заробітна плата.

Тема 12. Суспільне відтворення

Суспільне відтворення і сукупний суспільний продукт. Національний дохід, його розподіл та перерозподіл. Національне багатство.

Тема 13. Економічне зростання та циклічний характер суспільного відтворення

Сутність, типи та фактори економічного зростання. Економічні цикли. Економічні кризи.

Навчальна дисципліна «Аналіз економічної діяльності»

Тема 1. Методика факторного аналізу економічної діяльності.

Метод і методика аналізу. Класифікація методів економічного аналізу. Традиційні способи економічного аналізу. Економічний аналіз: основні поняття та види. Види та послідовність факторного аналізу. Основні прийоми детермінованого факторного аналізу.

Тема 2. Аналіз праці в організації

Завдання і джерела інформації для аналізу праці в організації. Аналіз складу та руху персоналу. Аналіз організації праці. Аналіз ефективності праці.

Тема 3. Аналіз необоротних активів підприємства

Завдання та джерела інформації для аналізу використання основних засобів. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз ефективності використання основних засобів. Аналіз нематеріальних активів підприємства.

Тема 4. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства

Завдання та інформаційна база економічного аналізу матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.

Тема 5. Аналіз витрат підприємства на виробництво продукції (робіт, послуг)

Завдання та джерела інформації для аналізу витрат на виробництво продукції. Аналіз витрат за економічними елементами. Аналіз витрат за статтями калькуляції. Аналіз динаміки і рівня собівартості продукції.

Тема 6. Аналіз виробництва та реалізації продукції

Завдання та джерела інформації аналізу виробництва продукції. Аналіз обсягу і структури випуску продукції. Аналіз ритмічності виробництва продукції. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції.

Тема 7. Аналіз фінансового стану підприємства

Завдання та джерела інформації аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки та структури майна підприємства. Аналіз оборотних коштів підприємства. Аналіз фінансової стійкості. Аналіз ліквідності підприємства. Діагностика можливості банкрутства підприємства.

Тема 8. Аналіз фінансових результатів підприємства

Завдання та джерела інформації аналізу фінансових результатів підприємства. Склад доходів та витрат підприємства. Аналіз складу та динаміки фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз прибутку підприємства та рентабельності.

Тема 9. Аналіз конкурентного середовища підприємства.

Сутність та складові конкурентного середовища підприємства. Показники інтенсивності конкуренції. Принципи аналізу конкурентного середовища підприємства та аналізу діяльності конкурентів.

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства»

Тема 1. Підприємство в ринковій системі господарювання

Поняття про підприємство і основні напрямки його діяльності. Види підприємств. Виробнича і загальна структура підприємств. Виробнича програма підприємства: суть, показники і методика розробки.

Тема 2. Основні фонди та виробнича потужність підприємства

Поняття про основні фонди підприємства і їх класифікація. Сутність і види оцінки основних фондів. Спрацювання і техніко-економічні старіння основних фондів. Амортизація основних фондів і економічна суть і методи нарахування амортизаційних відрахувань. Ремонт основних фондів і його економічний зміст. Відтворення основних фондів. Показники забезпеченості підприємства і працівників основними фондами. Показники стану та руху основних фондів. Ефективність використання основних фондів. Виробнича потужність підприємства.

Тема 3. Оборотні кошти підприємства та ефективність їх використання

Економічна суть оборотних фондів, фондів обігу і оборотних коштів. Склад і структура оборотних коштів підприємства. Джерела утворення оборотних коштів. Нормування оборотних коштів. Ефективність використання оборотних коштів.

Тема 4. Інвестиції підприємства та їх ефективність

Поняття, склад і структура інвестицій. Поняття про капітальні вкладення. Оцінка ефективності інвестицій. Чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень та фінансових інвестицій.

Тема 5. Інноваційна діяльність підприємства

Загальна характеристика інноваційних процесів. Науково-технічний прогрес: суть, загальні та пріоритетні напрямки. Організаційний процес. Економічна оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.

Тема 6. Витрати виробництва та шляхи їх зниження

Поняття про витрати виробництва і собівартість продукції. Класифікація витрат. Групування витрат виробництва за економічними елементами. Групування витрат виробництва за статтями калькуляції. Умовно постійні і умовно змінні витрати в собівартості продукції. Шляхи зниження витрат виробництва.

Тема 7. Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства

Зміст і форми фінансової діяльності підприємства. Поняття про прибуток як економічну категорію. Види прибутку, формування та використання прибутку. Поняття про рентабельність як економічну категорію. Система показників рентабельності. Показники оцінки фінансово-економічного стану підприємства. Сутнісна характеристика вимірювання ефективності виробництва. Чинники зростання ефективності виробництва.

Навчальна дисципліна «Ринкова інфраструктура»

Тема 1. Ринкова інфраструктура: сутність, ознаки та функції

Сутність понять «інфраструктура» та «ринкова інфраструктура». Характеристика та ознаки ринкової інфраструктури. Функції ринкової інфраструктури. Взаємозв'язок елементів ринкової інфраструктури.

Тема 2. Інститути інфраструктури окремих видів ринку

Інститути інфраструктури ринку товарів та послуг. Основні елементи інфраструктури фінансового ринку. Особливості інститутів інфраструктури ринку інновацій.

Тема 3. Інфраструктура ринку праці

Інфраструктурні посередники на ринку праці України. Значення та основні завдання Державної служби зайнятості України в регулюванні ринку праці. Умови співпраці з недержаними посередниками.

Тема 4. Біржі в ринковій інфраструктурі

Сутність, функції та класифікація бірж. Групи біржових товарів, основні вимоги до них. Види біржових контрактів.

Тема 5. Фінансово-кредитні посередники

Банківські установи та їхні основні операції. Загальна характеристика небанківських фінансово-кредитних установ. Принципи функціонування та послуги договірних фінансових посередників.

Тема 6. Торгово-посередницька діяльність в ринковій інфраструктурі

Види посередників та особливості їх роботи на ринку. Посередники в сфері оптової та роздрібної торгівлі. Особливості діяльності організаторів торгівлі. Обґрунтування рішення щодо вибору торгового посередництва.

Тема 7. Транспортно-логістична інфраструктура

Сутність та складові транспортної інфраструктури. Організація переміщення товарів. Сутність, види та складові логістичної інфраструктури.

Тема 8. Роль маркетингових посередників в ринковій інфраструктурі

Місце та роль агентств з надання маркетингових послуг на ринку. Зміст діяльності рекламних агентств. Агентства з директ-маркетингу, BTL – агентства та PR – агентства.

Тема 9. Консалтингове забезпечення розвитку бізнесу

Консалтингові послуги: сутність, види, специфіка надання. Основні постачальники консалтингового продукту. Інфраструктурні елементи консалтингу.

Тема 10. Цифрова інфраструктура

Онлайн-платформи взаємодії бізнесу і державних установ. «Дія.Бізнес». Цифрові платформи взаємодії «бізнес-бізнес». Сервіси цифрових фінансових та консалтингових послуг.

Форми та методи навчання

Самостійна робота здобувача вищої освіти; консультації членів екзаменаційної комісії; атестаційний екзамен за фахом. Самостійна робота передбачає творче сприйняття й осмислення навчального, наукового та практичного матеріалу за змістом атестаційного екзамену за фахом. Самостійна робота складає 45 годин. Розподіл самостійної роботи: підготовка до атестаційного екзамену за фахом: 37 годин; консультація гаранта освітньої програми, викладачів членів екзаменаційної комісії – 8 годин.

Порядок та критерії оцінювання

Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою відповідно до нижче наведеної таблиці.

Шкала оцінювання атестаційного екзамену

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	«відмінно»
82-89	B	«добре»
74-81	C	
65-73	D	«задовільно»
60-63	E	
35-59	FX	«незадовільно» з можливістю повторного складання
1-34	F	«незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням

Здобувача вищої освіти, який за результатами атестації отримав незадовільну оцінку або не атестований з будь-яких причин, відраховують з Університету, як такого, що закінчив повний теоретичний і практичний курс навчання, але не пройшов атестації, з правом повторного проходження упродовж трьох років. Йому видають академічну довідку встановленого зразка. Повторний захист і повторне складання атестаційних екзаменів дозволяється тільки під час наступного терміну роботи атестаційної комісії протягом трьох років після закінчення університету. Протоколи для осіб, які закінчили теоретичний курс навчання, оформлюються окремо від основного потоку. Повторну атестацію особи здійснюють з оплатою консультацій поза графіком освітнього процесу за винятком випадків неявки на атестацію або не представлення кваліфікаційної роботи на захист з поважних причин, підтверджених документально. Повторне проведення атестації здобувачів вищої освіти з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання атестаційної комісії для складання екзамену, то у протоколі комісії відзначають, що він не атестований у зв'язку з неявкою на засідання атестаційної комісії.

Інформаційні ресурси

Навчальна дисципліна «Економіка праці»

1. Економіка праці / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2019. 330 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Nazarova.-Ekonomika-pratsi_2019.pdf.
2. Ільч Л. М., Акіліна О. В. Економіка праці та соціально-трудові відносини : підручник. К. : Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 952 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/33738/1/Akilina_L_Illich_EP_pidruch_FITU.pdf.
3. Економіка праці і соціально-трудові відносини : підруч. для студ. спец. 051 «Економіка» / за заг. ред. проф. О. І. Іляш, Н. О. Черненко. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. 371 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/92f91326-ff3a-48e2-9645-ff9b573aa7ce/content>
4. Ткачук В. А., Ланченко Є. О., Балан О. Д., Гаврилук І. П. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навч. посібник. К.в: НУБіП України, 2022. 616 с. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5697462-0cc3-4222-8001-7aa4e950f7a4/content>. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Мотивація діяльності людини : Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : Видавництво ОДУВС, 2023. 154 с. URL: <http://surl.li/lshzpy>

Навчальна дисципліна «Мотивування та оцінювання персоналу»

1. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. №322-VIII.
3. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 р. № 3356-XII.
4. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Мотивація діяльності людини: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса . Видавництво ОДУВС. 2023. 154 с. URL: <http://surl.li/lshzpy>
5. Колот А. М. Мотивація персоналу. Підручник. Київ: КНЕУ. 2017. 337 с.
6. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/05afda44-2013-4604-a3e1-170512d20f33/content>.
7. Атанасов М. Особливості сучасних методів оцінювання персоналу: переваги та недоліки. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1385/1335>.
8. Федоренко О. Приклади КРІ: як розрахувати ключові показники ефективності. Waytobi. URL: <https://waytobi.com/ua/blog/kpi-examples-how-to-calculate-kpi.html>.

Навчальна дисципліна «Управління персоналом»

1. Жук О. Управління людськими ресурсами: навч. посібник. Львів: Видавець ФОП Марченко Т.В. 2021. 338 с.
2. Менеджмент персоналу: навч. посіб. / В. М. Данюк та ін.; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. Київ: КНЕУ. 2004. 398 с. URL: <http://surl.li/kbyqd>
3. Менеджмент персоналу: підручник / за заг. ред. проф. В.Я. Брича. Тернопіль: ЗУНУ. 2023. 640 с.
4. Сочинська-Сибірцева І. М., Доренська А. О., Тушевська Т. В. HR-менеджмент: навч. посіб. Кропивницький: ЦНТУ. 2022. 278 с.
5. Управління персоналом: навч. посібник. / Балановська Т. І. та ін. 2-ге вид. Київ: ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 417 с.
6. Управління персоналом. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямучич, О.А. Хілуха, П.М. Косінський; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк. ЛНТУ. 2023. 414 с.

Навчальна дисципліна «Ринок праці»

1. Закон України «Про зайнятість населення» № 5067-VI від 05.07.2012 р.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» № 1533-III від 02.03.2000 р.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу» № 446 від 30 березня 2023 р.
4. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Маркетинг персоналу та HR-брендинг»: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці» / Т.В. Павленко; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського. 2022. 97с.
5. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
6. Павлюк Т.І. Ринок праці: теорія, методологія, практика: монографія. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ. 2018. 212 с.
7. Гнатенко І., Рубежанська В. Національний ринок праці: ключові аспекти державного регулювання: монографія. Харків:СГ НТМ «Новий курс». 2019. 248с.

Навчальна дисципліна «HR-аналітика»

1. Грідін,О. HR-аналітика як ключовий інструмент системи управління персоналом сучасної організації. Економіка та суспільство, 2024, (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-29>
2. Даниленко О.А. Використання HR-аналітики в діагностиці системи управління персоналом. Бізнес Інформ. 2021. № 7. С. 252–259. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-252-259>
3. Костишина Т., Тужилкіна О., Костишина А. (2024). Прийняття ефективних управлінських рішень на підставі hr-аналітики. Grail of Science, (39), 147–155. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.10.05.2024.018>
4. Коцур А., Островерхов В., Прохоровська С., Барська Ю. HR-аналітика у системі управління сучасним підприємством. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2021. Вип. 26. С. 93–103. DOI: <https://doi.org/10.35774/rarrrsu2021.26.093>
5. Шаульська Л.В., Кримова М.О. HR-аналітика як інструмент управління бізнесом в новій економіці. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки). 2020. № 1(41). С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.31388/2519-884X-2020-41-20-26>
6. Edwards M.R., Edwards K., Jang, D. Predictive HR analytics: Mastering the HR metric. Kogan Page Publishers.2024.
7. Khan N., Millner D. Introduction to people analytics: a practical guide to data-driven HR. Kogan Page Publishers. 2023.
8. What Is HR Analytics? Definition, Importance, Key Metrics, Data Requirements, and Implementation. URL: <https://www.hrtechnologist.com/articles/hr-analytics/what-is-hr-analytics>.
9. Predictive HR Analytics - A Complete Guide | PREDICTIVEHR. PREDICTIVEHR. <https://www.predictivehr.com/predictive-hr-analytics-human-resources/>

Навчальна дисципліна «Основи економіки»

1. Ніколенко Ю. Політична економія. Підручник. Центр учбової літератури. 2023. – 632с.
2. Щетинін А. Політична економія. Підручник. ЦУЛ. 2023. 480с.

3. Козак Ю. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. ЦУЛ. 2023. 264с.
4. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Видавничий центр «Академія». 2015. С. 504.
5. 2.Економічна теорія: навчальний посібник. Укл. М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці. Чернівець. нац. унів-т. 2021. 200 с.
6. Круш П.В. та ін. Основи економічної теорії. Підручник. Затв. МОН України. 2023. 448с.
7. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. Київ. Видавництво Ліра-К. 2020. 450 с.

Навчальна дисципліна «Аналіз економічної діяльності»

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / Ю.І. Клюс, М.А. Мельник, Г.В. Пчелинська, І.В. Тацій. Северодонецьк: вид-во СНУ ім.В.Даля. 2021. 440 с.
2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Під редакцією К. Ковальчук. Центр навчальної літератури. 2019. 328 с.
3. Волкова Н. А. Економічний аналіз: Навч. посібник. Волкова Н.А., Подвальна Н.Е., Семенова К.Д. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
4. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс. 2021. 260 с.
5. Міщук Г.Ю. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.Ю. Міщук, Т.М. Джигар, О.О. Шишкіна. Рівне: НУВГП. 2017. 156 с.
6. Непочатенко О.О. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. Київ: ЦУЛ. 2020. 272 с.
7. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Житомирська політехніка. 2019. 319 с.
8. Попова В.Д. Стратегічний аналіз: навчальний посібник / В.Д.Попова, Л.Ф.Маценко. Чернівці: ЧНУ. 2018. 157 с.
9. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності: Навчальний посібник/ Т.М. Тігова, Л.С. Селіверстова, Т.Б. Процюк. К.: ЦУЛ. 2019. 268 с.

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства»

1. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор». 2020. 620 с.
2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навч. посіб. для практичних занять і самостійної роботи студентів ВНЗ. Х.: ХНАДУ. 2018. 292 с.
3. Шандова Н.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Латкіна С.А.Економіка підприємства: навч. посіб. / Н. В. Шандова, Н. В. Мешкова-Кравченко, С. А. Латкіна. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С. 2021. 336 с.
4. Економіка підприємства: підручник у 3 ч. / А.А. Мазаракі, Н. М. Гуляєва, І. В. Стояненко та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т. 2023. 356 с.
5. Іванілов О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури. 2019. 728 с.

Навчальна дисципліна «Ринкова інфраструктура»

1. Тараєвська Л.С. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Івано-Франківськ, ІФНТУНГ. 2020. 107 с.
2. Мацьків Р.Т., Топольницька Т. Б. Інфраструктура ринків: підходи до класифікації. Ефективна економіка. 2018. 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6187>
3. Карпов В., Шевченко-Перепьолкіна Р., Горбаченко С. Аналіз та прогнозування ринкової кон'юнктури. Видавництво «Кондор». 2019. 320 с.
4. Олійник О.О. Інфраструктура ринку праці України: роль приватних агентств зайнятості. Вісник НУВГП. Економічні науки. 2022. Вип. 1 (97). С. 23-31.

Дедлайни та перескладання

Якщо студент не з'явився на засідання атестаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи атестаційної комісії. Позачергове засідання атестаційної комісії може бути скликане за наказом ректора в особливих випадках за наявності відповідних підстав. Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE.

Неформальна та інформальна освіта

Для підготовки до атестаційного екзамену можна використовувати онлайн-курси таких платформ Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти, складаючи атестаційний екзамен за фахом, повинен дотримуватись принципів і правил академічної доброчесності, викладених у таких документах, як:

Закон України «Про освіту». Стаття 42. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Закон України «Про вищу освіту». Стаття 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Кодекс честі студентів НУВГП.

Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: <https://cutt.ly/OLbdntR>

Якість освіти. НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp>

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції.

Оновлення

Зміст даного освітнього компонента планується переглядати та оновлювати у разі потреби щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у галузі економіки та управління персоналом, сучасних практик забезпечення принципів доброчесності.

Академічна мобільність, інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

1) Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

2) Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

3) Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08. 2015 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

1) База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>

2) Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Гарант освітньо-професійної програми

*Юрчик Г.М., кандидат економічних наук,
доцент кафедри трудових ресурсів і
підприємництва*

Автор
Доцент

Галина ЮРЧИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №375
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100